

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 3Cdo/181/2015                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 4609202942                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 18.05.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Daniela Sučanská         |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:4609202942.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov 1/ H. D., bývajúceho v S., zastúpeného advokátskou kanceláriou KOTRUSZ - BENČÍK, s.r.o., so sídlom v Nitre, Štefánikova č. 57, IČO: 47237252, 2/ P. D., bývajúcej v S., proti odporcom 1/ D. Q., bývajúcemu v F., 2/ E. Q., bývajúcej v F., obom zastúpeným JUDr. Jozefom Melicháčom, advokátom so sídlom v Piešťanoch, Moyzesova č. 18, o vypratanie nehnuteľnosti a zriadenie vecného bremena, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 7 C 53/2009, o dovolaní navrhovateľa 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 12. novembra 2014 sp. zn. 5 Co 782/2014, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odporcom 1/, 2/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

Okresný súd Topoľčany rozsudkom z 12. decembra 2013 č.k. 7 C 53/2009-513 zamietol návrh, ktorým sa navrhovatelia domáhali, aby odporcovia odstránili z parcely č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria vo výmere XXXX m<sup>2</sup> v katastrálnom území S. (ďalej len „sporná parcela“) zariadenie a vybavenie reštaurácie - a to stoly, stoličky, snečníky, tieniacu techniku, kvetináče a všetky hnutel'né veci nachádzajúce sa v časti tejto parcely, a ďalej aby odstránili aj oceľovú konštrukciu schodiska a zámkovú dlažbu (ďalej len „terasa“). Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že predmetná terasa sa nachádza na pozemku navrhovateľov (na spornej parcele), čo nepochybne vyplýva zo znaleckého posudku č. 19/2010 znalca Ing. R. T. a jeho geometrického plánu, ako aj to, že terasa je stavbou v zmysle § 119 ods. 2 Občianskeho zákonníka a táto je pevne spojená so zemou. Samotnú terasu súd posúdil ako súčasť hlavnej budovy motorestu „M. H.“ vo vlastníctve odporcov, keďže ako nadstavba tvorí s budovou motorestu jeden funkčný celok a nemôže byť oddelená bez toho, aby sa vec znehodnotila. Predmetná terasa - aj keď sa nachádza na pozemku navrhovateľov - je vo vlastníctve odporcov, preto im v žiadnom prípade nemôže byť uložená povinnosť odstraňovať hnutel'né veci, ktoré sa na terase nachádzajú. Súd na vzájomný návrh odporcu 1/ zároveň zriadil vecné bremeno spočívajúce v práve stavby - terasy za účelom výkonu vlastníckeho práva odporcov k terase na parcele č. XXXX/XX o výmere XXX m<sup>2</sup> podľa geometrického plánu č. 11/2003 vyhotoveného znalcom Ing. I. P.

a uložil odporcom, aby zaplatili navrhovateľom spoločne a nerozdielne náhradu za zriadenie vecného bremena vo výške 3 833,21 €. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Nitre na odvolanie navrhovateľov 1/, 2/ uznesením z 12. novembra 2014 sp. zn. 5 Co 782/2014 rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku týkajúcom sa povinnosti odporcov 1/, 2/ zaplatiť navrhovateľom 1/, 2/ spoločne a nerozdielne náhradu za zariadenie vecného bremena v sume 3 833,21 €, ako aj vo výroku o trovách konania zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolací súd považoval predmetné odvolanie za podané iba v časti týkajúcej sa odplaty vo výške 3 833,21 € ako náhrady za zriadenie vecného bremena (§ 212 ods. 1 O.s.p. a § 41 ods. 2 O.s.p.). Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súdom ustanovený znalec pri vypracovaní znaleckého posudku pochybil, keď na výpočet všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti použil iba metódu tzv. polohovej diferenciácie, a nie aj porovnávaciu metódu. Zdôraznil, že znalec je povinný pri vypracovaní znaleckého posudku zabezpečiť si všetky potrebné podklady a informácie na to, aby bol vypracovaný znalecký posudok objektívny a odrážajúci skutočný stav, pričom je oprávnený požiadať tretie osoby o súčinnosť. V prípade ak mal znalec problém získať potrebné informácie od tretích osôb, mal túto skutočnosť oznámiť súdu, ktorý by v takom prípade uložil tretím osobám povinnosť súčinnosti so znalcom, čím by znalec získal všetky potrebné podklady a mohol by vypracovať znalecký posudok v súlade so zákonom.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadol navrhovateľ 1/ dovolaním, ktoré odôvodňoval vadou podľa § 237 písm. f/ (poznámka dovolacieho súdu: od 1. januára 2015 sa jedná o § 237 ods. 1 písm. f/), ako aj ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., keďže konanie je postihnuté inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Namietal, že hoci je z obsahu jeho odvolania zrejmé, že ho podáva voči všetkým výrokom prvostupňového rozsudku, odvolací súd posudzoval toto rozhodnutie len v časti „výroku č. 3“, teda v otázke výšky odplaty za zriadenie vecného bremena v prospech odporcov. Zdôvodnenie takéhoto postupu súdu považoval navrhovateľ 1/ za nedostatočné a nepreskúmateľné, nakoľko z jeho obsahu nie je možné zistiť, z akých vyjadrení alebo iných skutočností k tomuto záveru odvolací súd dospel. Poukázal tiež na to, že ak odvolací súd považoval jeho odvolanie za rozporuplné v otázke rozsahu podaného odvolania, mal uplatniť zákonom predpísaný postup pre odstránenie takéhoto rozporu v zmysle § 43 ods. 1 O.s.p. Uvedeným postupom mu bola podľa jeho názoru odňatá možnosť konať pred súdom. Navrhovateľ 1/ tiež spochybnil zákonnosť zriadeného vecného bremena prvostupňovým rozsudkom, keďže i naďalej môže existovať rozpor ohľadom prístupu k stavbe cez pozemok navrhovateľov, a teda zriadenie vecného bremena v tomto prípade nedosahuje zákonom požadovaný účel v zmysle § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka. Naostatok namietal, že prvostupňový súd mu k doručenému rozsudku nepripojil správny geometrický plán, ktorý mal v zmysle „výroku č. 2“ tvoriť jeho neoddeliteľnú súčasť. Navrhoval, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Navrhovateľka 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že sa s ním v plnom rozsahu stotožňuje. Odporcovia sa k dovolaniu písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

1. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide

o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno - iba v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených - napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V predjednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje znaky žiadneho z uvedených uznesení; dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

2. Prípustnosť dovolania navrhovateľa 1/ by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej zo závažných procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p. Povinnosť dovolacieho súdu skúmať, či nedošlo k týmto vädám, vyplýva z § 242 ods. 1 O.s.p. Podľa ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľ procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

3. Navrhovateľ 1/ v dovolaní uvádza, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

3.1. Dovolateľ namietá, že odvolací súd neposúdil zákonnosť prvostupňového rozsudku v jeho plnom rozsahu, ale len čo do výroku o náhrade za zriadené vecné bremeno, pritom z obsahu jeho odvolania je zrejmé, že smeruje voči všetkým výrokom prvostupňového rozhodnutia.

Navrhovateľ 1/ v danom prípade vytýka odvolaciemu súdu absenciu rozhodnutia (t.j. „nerozhodnutie“) o časti jeho odvolania. K tomu dovolací súd uvádza, že z ustanovenia § 152 ods. 2 O.s.p. (ktoré platí aj pre odvolacie konanie) vyplýva, že rozsudkom sa má rozhodnúť o celej prejednávanej veci. V prípade, že odvolací súd v rozpore so zákonnou povinnosťou nerozhodol o určitom nároku navrhovateľa 1/ uplatneného v konaní, ide o čiastočné rozhodnutie, avšak dotknutý účastník sa nemôže domáhať jeho nápravy prostredníctvom dovolania. Predmetom dovolania, a tým aj možnej nápravy prostredníctvom dovolacieho prieskumu, môže byť iba konkrétny (existujúci) výrok, ktorý tvorí súčasť výrokovej časti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porovnaj napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 236/2004 a sp. zn. 6 Cdo 171/2010). Navrhovateľ 1/ teda neprípustne a nad rámec vymedzený predmetom možného dovolacieho prieskumu spochybňuje neexistujúci výrok rozhodnutia odvolacieho súdu (vo veci samej) namietaním existencie vady konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

3.2. Dovolateľ považuje zdôvodnenie postupu odvolacieho súdu pri posúdení rozsahu odvolania za nedostatočné a nepreskúmateľné. Najvyšší súd k tomu uvádza, že judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď najmä aktuálne rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016.

Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodu, na ktorom odvolací súd založil svoj postup.

3.3. Navrhovateľ 1/ v dovolaní vyjadruje presvedčenie, že vecné bremeno zriadené prvostupňovým rozsudkom nespĺňa zákonné požiadavky podľa § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka. Namietá teda nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorom spočíva prvostupňové rozhodnutie (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Pre uvedené platí výklad obsiahnutý v bode 3.1. tohto odôvodnenia, keďže dovolateľ sa domáha nápravy rozhodnutia vo výroku, o ktorom odvolací súd nerozhodoval. Predmetom dovolania môže byť iba výrok, ktorý bol vydaný odvolacím súdom. Z tohto dôvodu sa dovolací súd nemohol zaoberať vecnou stránkou uvedenej námietky.

3.4. Dovolanie je navrhovateľom 1/ odôvodnené aj existenciou inej vady, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237

ods. 1 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Váda tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (pozn.: dovolací súd napadnuté rozhodnutie z tohto aspektu neposudzoval), nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania.

4. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie navrhovateľa 1/ v zmysle § 239 O.s.p. prípustné nie je a v konaní neboli zistené žiadne vady v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto odmietol jeho dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

5. V dovolacom konaní úspešným odporcom vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľovi 1/, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Úspešným odporcom nepriznal dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodali návrh na jej priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.